

Activerend arbeidsmarktbeleid

9 augustus 2010 | Het Financieele Dagblad

Door: Maas, T.

In zijn artikel 'Haal slot van de arbeidsmarkt' (Financieele Dagblad van maandag 2 augustus) pleit Hein Knaapen voor een nieuw en activerend arbeidsmarkt beleid van de zijde van de overheid.

Hij wil minder betutteling en meer vertrouwen in de kracht van de individuele werknemer. Wat hem dan onder andere brengt tot een pleidooi voor een kortere WW-uitkering en voor een soepeler ontslagrecht.

Het is een charmante redenering. Wie kan er immers tegen zijn om meer vertrouwen aan de individuele medewerker te geven?

We zien allemaal het toenemend aantal zelfredzame zelfstandigen zonder personeel, zzp'ers,. We zien ook allemaal dat de moderne kwaliteitssystemen (zoals bijvoorbeeld Six Sigma) zonder uitzondering gebaseerd zijn op het losmaken van de kracht van de werkvloer. We weten ook dat zelfsturende teams niet altijd een succes zijn, maar dat vaker wel dan niet zijn .

Kortom, het zijn allemaal redenen om de redenering van de directeur Human Resources van KPN graag te willen volgen.

Toch blijf ik vinden dat Knaapen de sores die hij kennelijk ervaart bij zijn HR-beleid, niet zonder meer naar boven mag weg delegeren.

Want juist de grote organisaties, met hun gietijzeren structuren, belemmeren het zelfstandig zijn van de medewerker. De KPN'ers van deze wereld slagen er vaak wel in om instrumenteel een activerend HR-beleid te hebben.

Maar op het moment van de waarheid: de lokale toepassing, vallen zij vaak terug in de oude paternalistische reflexen. Oprechte belangstelling en respect voor de medewerker, en de moed om goede feedback te geven en te ontvangen, blijken dan helaas schaars. En dat zijn wel noodzakelijke voorwaarden.

De ironie wil dat dat nu juist veel mensen doet besluiten om zzp'er te worden of om maar voor zichzelf te beginnen.

Want wie gelooft nog in al die goede bedoelingen, als we zien dat in de bezuinigingswoede het altijd als eerste de opleidingen zijn die sneuvelen?

Wie, zoals ik, de discussie over het zogenaamde Nieuwe Werken van nabij volgt weet wat ik met vertrouwen en respect bedoel. Hoe moeilijk blijkt het immers - omdat we nog steeds meer denken in functies dan in taken - om vertrouwen te geven aan medewerkers.

Veel bazen blijken nog steeds te denken dat onder hun eigen ogen beter gewerkt wordt dan thuis of elders. Dat de medewerkers thuis inloggen ten dienste van het werk vinden we uiteraard gewoon. Maar op het werk twitteren zou verboden moeten worden. Tja...

Dacht ik een tijdje geleden nog dat voor het welslagen van het Nieuwe Werken vooral overal glasvezel moest liggen, inmiddels weet ik wel beter. Vertrouwen, daar draait het om.

Liefde kan niet van een kant komen. Iedereen moet húswork maken om de door Knaapen bepleite verandering in de verantwoordelijkheidsverdeling tussen medewerker, overheid en bedrijf mogelijk te maken.

Zolang de partijen elkaar niet echt kunnen vertrouwen, zal er van de Nieuwe Arbeidsverhoudingen niets terecht komen. Misschien kunnen we het Nieuwe Werken wel als lakmoesproef gebruiken.

Zodra dat lukt, komen die Nieuwe Arbeidsverhoudingen er ook wel.

Trude Maas, lid van het Zakenkabinet van deze krant, Utrecht